

Turiny

ĮVADAS: KILNIAUSIAS KŪNO ORGANAS - VISŲ KANČIŲ KAMIENAS

I. ŠEŠIOS MEDICINOS SISTEMOS VAKARŲ EUROPOJE IR VILNIUJE

Keturių organizmo skysčių teorija iki XIX a. pirmos pusės	53
Solidizmas - skaidulų, siūlų ir gijų doktrina	63
Vitalizmas: laukti mirties be murmėjimų ir skundų	68
Braunizmas: vyno ir opijaus reikšmė	74
Vitalinis magnetizmas - universalus instrumentas nervų ligoms gydyti?	82
Organologija - nauja, skandalinga ir „prieštaraujanti religijai“	96

II. PIRMIEJI PAŽINIMO PRINCIPŲ TYRIMAI XIX A. PRADŽIOJE VILNIUJE

Janas Sniadeckis ir jo epocha	115
<i>Žmogaus intelekto filosofija</i> ir fiziologinis požiūris į sielą	120

III. NERVŲ LIGOS VILNIUJE XIX A. PIRMOJE PUSĖJE	133
Dar kartą apie pirminius šaltinius: temos, autoriai, įdomybės	135
Nuo encefalito iki <i>incubus</i> : nervų ligų kilmė, simptomai ir prognozė	145
Mirusiųjų pasaulyje: autopsija ir klinikinio-anatominio metodo taikymas	201
Nervų ligų profilaktika ir gydymas: nuo kraujo nuleidimo iki akupunktūros	208
IV. NERVŲ LIGŲ OPERACINIS GYDYMAS VILNIUJE XIX A. PRADŽIOJE	225
„Prota, kalbą ir jutimus“ sugrąžina trepanacija	227
Traumų neurochirurgija: „Iš akių, nosies, ausų ir burnos veržiasi kraujas“	237
Kraujagyslinio darinio atvejis - neuroangiochirurgijos pradžia?	245
Sklaidos ydų, darinių chirurgija: encefalocelė ir galvos smegenų „grybas“	249
V. KALTŪNO FENOMENAS IR JO ŠAŠAJOS SU NERVŲ LIGOMIS	255
<i>Plicapolonica</i> Europoje ir Abiejų Tautų Respublikoje	257
Josephas Frankas: kaltūnas - nacionalinė rykštė	263
Carolus Kaczkowskis ir Ludovicus Knothe: kaltūnas - viso organizmo liga	266
Henrykas Dobrzyckis: kaltūnas - higienos stokos rezultatas	273

IŠVADOS: NUO SIELOS BUVEINĖS IKI ORGANINIŲ PROCESŲ LABORATORIJOS	279
Padėkos	287
Priedas. Gydomo metodai ir vaistai, naudoti XIX a. pirmoje pusėje VU klinikose	289
Nuorodos	296
Literatūros sąrašas	324
Asmenvardžių rodyklė	338
Summary	344